



Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

1 Vnde dicat[ur], & quid sit pignus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

f. clum, sive prescriptis verbis. I. Quæsum. ff. De precario.

Item, datur contra illum qui adoptauit, precario rogantem, *I. Si adoptrero. ff. De precario.* Datur itidem contra eum, qui dolosè fecit, quo minus possideret, & hares ex dolo defuncti tenerunt, quatenus ad eum peruenient hereditas in solidum. *I. Quæsum. f. Eum quoque. & f. ultim. ff. De precario.* Datur & contra pupillum, quamvis tutoris auctoritas non interuenit. Nam quicunque habet rem precario datam, potest Iudicis officio compelli ad restituendum. Si vero rem pupillus non habeat, non obligatur. *I. Quæsum. ff. De precario.*

Tertio queritur, Quo differat precarium à precaria, & à precariis? Apud Hostensem in *Summa, t. vii. De precariis*, ponuntur quatuor versi: in quibus difference continetur inter precarium, precariam, & precarias: hi nimurum:

Ria, Ria, Rima: tria sunt, quibus est caput unum,

Ria sunt sedis per singula lastra renatur.

Ria sit ad mortem, non ultra vuln. renatur.

Ria non sit tunc, quando auctor vult renatur.

Quorum versuum sensus est: Precaria sunt res pre-cibus potentium data ad vnum, sed quinto quoque anno reperuntur, seu renuantur; nisi eorum traditio renouetur. Precaria, est res precario data ad vnum alienus, donec moriatur. Precarum, est res concessa alicui ad vnum, que repeti potest ab eo, qui concessit, quando voluerit.

Et hoc quidem de Precario. Nunc de Pignoribus, & Hypothecis dicendum nobis more nostro, breuiter est.

DE PIGNORIBVS, ATQVE HYPOTHECIS.

Vintus ordine contractus, qui rei traditione cōpletur, est contractus Pignoris, & Hypothecæ. Totus liber 20. Digestorum, sex in Titulos diuisus, est de Pignoribus, & Hypothecis. & in C. lib. 8. a Tit. 14. usq; ad Tit. 31. continenter de Pignoribus agitur. In iure etiam Canonico, li. 3. Decretalium, Tit. 21. De Pignoribus est. Tractatum de Pignoribus, & Hypothecis edidit Antonius Negusantius Auditor Rotæ: alium quoque Franciscus Balduinus, & tertium Hugo Donellus.

Vnde dicatur, & quid sit Pignus.

CAPUT I.

PIGNVS dictum est, quasi à pugno; quia res pignori data, pugno capit, & stringitur; & quæ pignori dantur, manu traduntur. *I. Plebi. f. Pignus. ff. De verbaborum, & rerum significatiōnib.* Vnde Pignus, propriæ res est, quæ transit ad creditorem, cui traditur loco cautionis, vt in ruto habeat rem suam debitori creditam: quia tutius est pignori in-

cumbere, quam in personam agere. *Instit. De obligatio-nib. quæ ex delicto nascuntur. f. Furti & plus cautionis in tem est, quam in personam. I. Plus cautionis. ff. Dere, in-ris. Vnde*

Primo queritur, Quid sit pignus? Respondendo, est omnis ea rem, quæ creditor pro debito obligatur, & traditio ob-sistit. *De actionibus. f. Item Seruissa.* Vnde si creditorum datur ad custodiam, sic pignus creditorum datur ad custodiā, vt in ruto sit ipsum debitum contractum. *Instit. Quædam contrah. oblig. f. vlt.*

Secundum queritur, Quoniam differat Pignus ab Hypotheca. *In I. Si res hypothecata. f. Inter pignus. ff. De pignoribus, & hypothecis.* habetur: Inter pignus, & hypothecam tantum nominis sonum differre. Hac ideo dicta Matritus Jurisconsultus quia pignus, Latinum est nomen, hypone-cta, Graecum. Et huc hypotheca Graecis est res obligationis supposita; sic etiam pignus est res creditoris obligata. At ob-stanti tamē nequit, quia pignus, & hypotheca in iure an- quando tamquid due res distincte habeantur ut hypo-theca proprie sit res obligationis subiecta, quamvis non si creditoris tradita posse illio: pignus vero propriæ est res non solū obligata, sed etiam iurata creditori. *I. Si rem alienam. ff. De pignorat. actione. & I. Plebi. f. Pignis. ff. De regu-lariis. & In instit. De actionibus. f. Item Seruiana.* Vnde pignus consistit in rebus mobilibus, vel in invenientibus, que tradi-entur ad creditorem: hypotheca vero, in rebus immobilibus, que manent quidem penes debitorem, sed creditori ob-gata, & obstante.

Tertio queritur, Quot modis in Iure surperur nomen pignoris, & hypothecæ? Respondeo multis. Primo, proprie-rei nexu, & vinculo, vt eum queatur, *Quibus modis pignus foliatur.*

Secundum, pro re obligationi supposita: cum dictetur pignus creditoris traditum; pignus venditum, vel distractum; pignus idoneum, atque legitimum.

Tertio, pro ipso contractu pignoratio.

Quæres, vnuusnam gratia, creditoris, an debitoris, si talis contractus responeo, pignus esse gratia terminique, & creditoris, & debitoris. *Instit. Quibus modis contrah. oblig. f. Creditor.* Idque ratione comprobatur, quia pignus datur creditori, vt certa, & firma sit illi spes solutionis debiti. Eti si idem in rem debitoris videlicet, vt pecuniam mutuam accipiat; ac ideo pignus dat; quia aliqui mutuos illi numeros crederet nemo.

Quarto queritur, An lex municipalis, vel statutum aliquid de pignore decernens, etiam comprehendat hypothecam? Bartolus de hac re dubius fuit, tefsi Negulantius in tractatu de pignoribus, part. i. membr. i. numer. 9. Sed, vt idem ait Negulantius, quæ res agitur de pignis, odii, & fauoribus, nomine pignoris hypotheca continetur. Ita Bartolus, & Alexander apud Negulantium: idem etiam Berachinus in Repertorio, vel Indice, littera I, in verbo Hypotheca.

Quot sint genera pignoris.

CAPUT II.

COMMUNIS est Jurisconsultorum opinio, triplex esse pignus: conventionale, prætorium, & iudiciale. *In I. Veteris iuris, C. De prætorio pignore,* tantum duplex genus hypothecæ constitutur: vnum, quod ex conuenienti, & pactis priuatorum hominum continetur, & dicitur conventionale: Alterum, quod Iudicium decreto contrahitur, & dicitur prætorium, seu prætorianum. *At in I. Cūm q. C. Communia de legatis. ver. Cūm enī, ponuntur tertium genus, quod dicitur tacita hypotheca, que vi legis, sine illo alio verbo contrahendum constitutur.*

Pignus igitur in primis duplex est: tacitum, & expre-sum.